

ELEKTROENERGETYKA	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-87
	Urządzenia elektroenergetyczne Tabliczki znamionowe Ogólne wymagania i badania	9057-18
		Zamiast BN-74/9057-18
		Grupa katalogowa 0678

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są ogólne wymagania i badania dotyczące tabliczek znamionowych urządzeń elektroenergetycznych wymienionych w 1.2, zawierających dane według norm przedmiotowych na te urządzenia.

1.2. Zakres stosowania normy. Postanowienia normy dotyczą tabliczek znamionowych przeznaczonych do następujących urządzeń elektroenergetycznych:

- urządzeń rozdzielczych i sterowniczo-sygnalizacyjnych,
  - przewodów szynowych obudowanych,
  - baterii kondensatorów,
  - transformatorów ochronnych
- stosowanych w warunkach środowiskowych pracy wg 1.3.

1.3. Warunki środowiskowe pracy

- a) Temperatura otoczenia:
- najwyższa występująca w miejscu zamocowania tabliczek,
  - najniższa długotrwała w przypadku urządzeń wewnętrznych -5°C ,
  - najniższa długotrwała w przypadku urządzeń napowietrznych -25°C .
- b) Największa wilgotność względna powietrza:
- w przypadku urządzeń wewnętrznych 50% przy temperaturze 40°C ,
  - w przypadku urządzeń napowietrznych 100%.
- c) Dodatkowe warunki środowiskowe (w przypadku urządzeń napowietrznych) — deszcz, śnieg, sadź, oblodzenie, promieniowanie słoneczne.

W przypadku warunków środowiskowych innych niż podane wg poz. a), b) i c) należy wykonać dodatkowe badania według uzgodnień między wytwórcą a zamawiającym.

2. WYMAGANIA

2.1. Wymiary, wzór, układ graficzny, otwory mocujące — wg dokumentacji technicznej.

2.2. Materiał. Zaleca się stosować tabliczki wykonane z następujących materiałów:

- a) blacha z cynku w gatunku E02 — wg PN-81/H-92900,
- b) blacha z aluminium w gatunku Al w stanie półotwartym (z4) — wg PN-75/H-92741,
- c) blacha ze stopu aluminium w gatunku PA1 w stanie półotwartym (z4) — wg PN-75/H-92741,
- d) blacha z mosiądku — wg PN-80/H-92720,
- e) laminat epoksydowy fenolowy,
- f) folia i papier samoprzylepny.

2.3. Wykonanie

2.3.1. Wzór kroju pisma. Zaleca się stosować wzór pisma drukarskiego UNIWERS G1 — wg PN-83/P-55105.

2.3.2. Wielkość typograficzna pisma. Zaleca się stosować jednostki wielkości typograficznych — wg PN-70/P-55010.

2.3.3. Nadruki należy wykonywać następującymi metodami:

- a) fotochemiczną lub sitodruku dla materiałów wg 2.2a) ÷ d),
- b) grawerską dla materiałów wg 2.2e),
- c) sitodruku dla materiałów wg 2.2f).

2.3.4. Powierzchnia powinna być gładka i czysta, a w przypadku folii i papieru samoprzylepnego dodatkowo powinna być wolna od pęcherzy, pęknięć, obcych ciał i innych widocznych wad.

2.3.5. Barwa. Rodzaju barwy nie normalizuje się. Barwa tła powinna być jednolita pod względem odcienia i intensywności na całej powierzchni tabliczki oraz kontrastowa w stosunku do znakowania.

Barwne powierzchnie tabliczek z folii i papieru samoprzylepnego powinny być nieprzezroczyste i pokrywać całkowicie położoną pod nimi warstwę.

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Instalacji i Urządzeń Elektrycznych w Budownictwie ELEKTROMONTAŻ

Ustanowiona przez Dyrektora Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Instalacji i Urządzeń Elektrycznych w Budownictwie ELEKTROMONTAŻ dnia 7 września 1987 r.

jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1988 r.

(Dz. Norm. i Miar nr 12/1987, poz. 31)

2.3.6. Czytelność. Wielkość liter i cyfr powinna zapewniać odczyt z odległości 50 cm przy natężeniu oświetlenia maksimum 50 lx.

2.4. Dane znamionowe i symbole powinny być zgodne z danymi podanymi w normach przedmiotowych.

2.5. Odporność na wilgotne gorąco stałe. Tabliczki powinny być odporne na wilgotne gorąco stałe o parametrach:

- temperatura probiercza 40°C,
- wilgotność względna 93%,
- czas: 10 dób w przypadku zastosowania w warunkach wewnętrznych,

21 dób w przypadku zastosowania w warunkach napowietrznych.

2.6. Odporność na wodę. Tabliczki powinny być odporne na działanie bieżącej wody w ciągu jednej godziny.

2.7. Odporność na nasłonecznienie. Tabliczki powinny być odporne na nasłonecznienie o parametrach:

- napromieniowanie w jednym cyklu probierczym 96,84 MJ/m² (26,9 kW · h/m²),
- liczba cykli 10,
- temperatura powietrza 55 ±2°C.

2.8. Przyczepność. Szybkość ściągania próbki nie powinna być większa niż 0,36 cm/min.

2.9. Zdejmowanie pokrycia ochronnego. Tabliczki powinny odchodzić od pokrycia ochronnego w czasie nie większym niż 60 s.

3. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

3.1. Pakowanie. Tabliczki powinny być pakowane w pudełka kartonowe lub tekturowe wg PN-73/O-79401 — w przypadku opakowań jednostkowych i PN-73/O-79402 — w przypadku opakowań transportowych, w sposób uniemożliwiający przemieszczanie się i wzajemne bezpośrednie stykanie się tabliczek.

Na pudełkach należy podać co najmniej następujące dane:

- a) nazwę i znak wytwórcy,
- b) nazwę wyrobu,
- c) liczbę tabliczek w opakowaniu,
- d) miesiąc i rok produkcji,
- e) znak kontroli technicznej.

Znakowanie opakowań powinno być zgodne z PN-76/O-79251 — w przypadku opakowań jednostkowych i PN-85/O-79252 — w przypadku opakowań transportowych.

Dopuszcza się inne sposoby pakowania po uzgodnieniu pomiędzy wytwórcą a zamawiającym.

3.2. Przechowywanie. Tabliczki należy przechowywać w pomieszczeniach o temperaturze od 0°C do 35°C i wilgotności względnej powietrza do 80% w opakowaniach chroniących od bezpośredniego działania promieni słonecznych.

3.3. Transport. Tabliczki opakowane wg 3.1 powinny być przewożone środkami transportowymi w taki sposób, aby nie ulegały uszkodzeniu mechanicznemu i były zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi.

Transport powinien odbywać się zgodnie z aktualnymi przepisami transportowymi¹⁾.

4. BADANIA

4.1. Program badań

4.1.1. Badania pełne należy wykonać na tabliczkach wykonanych w pierwszej serii produkcyjnej, po wprowadzeniu zmian materiałowych, technologii wykonywania nadruków i znaków, mogących mieć wpływ na zmianę własności oraz przy okresowej kontroli produkcji, która powinna odbywać się co najmniej raz na 5 lat.

4.1.2. Badania niepełne należy wykonać przy:

- a) kontroli bieżącej produkcji,
- b) odbiorze technicznym.

4.1.3. Zakres i kolejność wykonywania badań — wg tablicy.

Lp.	Nazwa badania	Wymagania wg	Badania wg	Badania	
				pełne	niepełne
1	Ogłędziny	2.1; 2.3; 2.4	4.3.2	+	+
2	Sprawdzenie materiałów	2.2	4.3.3	+	+
3	Sprawdzenie wymiarów	2.1	4.3.4	+	+
4	Sprawdzenie przyczepności ¹⁾	2.8	4.3.5	+	-
5	Sprawdzenie odporności na wilgotne gorąco stałe	2.5	4.3.6	+	-
6	Sprawdzenie odporności na wodę	2.6	4.3.7	+	-
7	Sprawdzenie odporności na nasłonecznienie ²⁾	2.7	4.3.8	+	-
8	Sprawdzenie pokrycia ochronnego ³⁾	2.9	4.3.9	+	-

¹⁾ Dotyczy tabliczek wykonanych z folii i papierów samoprzylepnych.
²⁾ Dotyczy tabliczek stosowanych w warunkach napowietrznych.
³⁾ Dotyczy tabliczek wykonanych z folii i papierów samoprzylepnych przechowywanych przez co najmniej 1 rok.

4.1.4. Pobieranie próbek do badań pełnych. Do badań pełnych należy pobrać, metodą losową wg PN-83/N-03010, próbkę składającą się co najmniej z 3 tabliczek tego samego typu, wykonanych w pierwszej serii produkcyjnej lub z bieżącej produkcji w przypadku powtarzania badań.

4.2. Kontrola jakości

4.2.1. Skład i liczność partii. Partia przedstawiona do badań powinna składać się z tabliczek jednego typu, wykonanych z tych samych materiałów w jednakowych warunkach technologicznych.

Liczność partii — wg uzgodnień pomiędzy wytwórcą i zamawiającym.

4.2.2. Sposób pobierania próbek — metodą losową wg PN-83/N-03010.

4.2.3. Poziom kontroli — II ogólny wg PN-79/N-03021.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe.

4.2.4. Wadliwość dopuszczalna — maksimum 1,5%.

4.2.5. Wybór i stosowanie planów badania. Badania należy przeprowadzać za pomocą jednostopniowych alternatywnych planów badania wg PN-79/N-03021. Stosowanie planów dla kontroli obostrzonej i ulgowej oraz warunki przejścia — wg PN-79/N-03021.

4.3. Opis badań

4.3.1. Ogólne warunki wykonywania badań. Jeżeli w opisach poszczególnych badań nie podano inaczej, badania należy wykonywać w następujących warunkach otoczenia:

- temperatura $15 \div 35^{\circ}\text{C}$,
- wilgotność względna $45 \div 75\%$,
- ciśnienie atmosferyczne $86 \div 106 \text{ kPa}$.

4.3.2. Ogłędziny polegają na sprawdzeniu wymagań, które mogą być stwierdzone bez użycia narzędzi i bez wykonywania pomiarów.

W czasie ogłędzin należy sprawdzić:

- a) liczbę i treść danych znamionowych oraz symbolikę,
- b) równomierność oraz kontrastowość barwy,
- c) stan powierzchni,
- d) czytelność znakowania,
- e) jakość wykonania.

4.3.3. Sprawdzenie wymiarów należy wykonać przez porównanie próbek z dokumentacją techniczną.

4.3.4. Sprawdzenie materiałów należy wykonać na podstawie świadectw jakości wydanych przez producentów tych materiałów.

4.3.5. Sprawdzenie przyczepności należy wykonać na próbkach szerokości 2,5 cm, wyciętych z tabliczek wykonanych z folii. Próbkę po nałożeniu na podłoże w warunkach eksploatacyjnych, powinny być poddane stabilizowaniu wstępnemu przez co najmniej 72 h. Następnie należy przyłożyć obciążenie o masie 500 g do wolnego końca pod kątem prostym do powierzchni.

Wynik próby należy uznać za dodatni, jeżeli szybkość ściągania próbki nie jest większa niż 0,36 cm/min.

4.3.6. Sprawdzenie odporności na wilgotne gorąco stałe

4.3.6.1. Stabilizowanie wstępne należy przeprowadzić na próbkach nałożonych na podłoże w warunkach eksploatacji i poddać stabilizowaniu wstępnemu przez co najmniej 72 h.

4.3.6.2. Narazanie — wg PN-84/E-04603, próba Ca z tym, że parametry próby wg 2.5.

4.3.6.3. Sprawdzenie i pomiary końcowe dotyczą:

- ogłędzin w zakresie stanu powierzchni, barwy i czytelności napisów,
- przyczepności wg 4.3.5.

4.3.6.4. Ocena wyniku próby. Wynik próby należy uznać za dodatni, jeżeli:

- ogłędziny nie wykazały zmian wyglądu powierzchni i barwy oraz zachowana została czytelność znakowania,
- wynik sprawdzenia przyczepności jest dodatni.

4.3.7. Sprawdzenie odporności na wodę

4.3.7.1. Stabilizowanie wstępne — wg 4.3.6.1.

4.3.7.2. Narazanie. Próbkę należy poddać działaniu bieżącej wody w ciągu jednej godziny.

4.3.7.3. Sprawdzenie i pomiary końcowe — wg 4.3.6.3.

4.3.7.4. Ocena wyniku próby — wg 4.3.6.4.

4.3.8. Sprawdzenie odporności na nasłonecznienie

4.3.8.1. Stabilizowanie wstępne — wg 4.3.6.1.

4.3.8.2. Narazanie — wg PN-77/E-04550/17, próba Sa_c z tym, że parametry próby wg 2.7.

4.3.8.3. Sprawdzenie i pomiary końcowe — wg 4.3.6.3.

4.3.8.4. Ocena wyniku próby — wg 4.3.6.4.

4.3.9. Sprawdzenie pokrycia ochronnego należy przeprowadzić przez zdjęcie pokrycia ochronnego.

Wynik próby należy uznać za dodatni, jeżeli spełnione są wymagania wg 2.9.

4.4. Ocena wyników badań

4.4.1. Badania pełne. Wynik badań pełnych należy uznać za dodatni, jeżeli wszystkie próby wg tablicy dały wynik dodatni.

4.4.2. Badania partii. Partię tabliczek należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli liczba sztuk niedobrych nie przekroczy wadliwości dopuszczalnej wg 4.2.4.

W przypadku uznania partii za niezgodną z wymaganiami normy, dopuszcza się przesortowanie partii tabliczek i ponowne przedstawienie do odbioru.

4.5. Zaświadczenie o jakości. Do każdej partii wysłanych tabliczek należy dołączyć zaświadczenie o jakości, które powinno zawierać co najmniej następujące dane:

- a) nazwę i adres wytwórcy,
- b) miesiąc i rok produkcji,
- c) liczbę tabliczek,
- d) stwierdzenie dodatniego wyniku badań z powołaniem się na aktualny protokół z tych badań lub załączenie jego kopii do zaświadczenia.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Instalacji i Urządzeń Elektrycznych w Budownictwie ELEKTROMONTAŻ, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-74/9057-18

a) wprowadzono punkt dotyczący warunków środowiskowych pracy,

b) rozszerzono rodzaje materiałów o folie i papiery samoprzylepne,

c) wprowadzono wymagania dotyczące wzoru pisma, wielkości typograficznych i czytelności,

d) wprowadzono wymagania i badania dotyczące przyczepności, odporności na wilgotne gorąco stałe, odporności na wodę i nasłonecznienie oraz zdejmowania pokrycia ochronnego,

- e) wprowadzono rodzaje badań,
f) wprowadzono statystyczną kontrolę jakości.

3. Normy i dokumenty związane

- PN-77/E-04550/17 Wyroby elektrotechniczne. Próby środowiskowe. Próba Sa — nasłonecznienie
PN-84/E-04603 Wyroby elektrotechniczne. Próby środowiskowe. Próba Ca — wilgotne gorąco stałe
PN-80/H-92720 Mosiądz. Blachy i pasy
PN-75/H-92741 Aluminium i stopy aluminium. Blachy walcowane na zimno
PN-81/H-92900 Cynk. Blachy
PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór sztuk do próbek
PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania
PN-76/O-79251 Opakowania jednostkowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe
PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe
PN-73/O-79401 Opakowania jednostkowe kartonowe i tekturowe. Pudełka
PN-73/O-79402 Opakowania transportowe tekturowe. Pudła
PN-70/P-55010 Jednostki wielkości typograficznych
PN-83/P-55105 Pismo drukarskie. Karta wzorów
Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. w sprawie ładowania samochodów ciężarowych i przyczep (Mon. Pol. nr 24, poz. 123)

Regulamin Przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe o ładowaniu i zabezpieczaniu przesyłek towarowych (Dz. TiZK nr 9, poz. 68 z 1985 r.)

4. Autorzy projektu normy — mgr inż. St. Nowak-Zajac i mgr inż. T. Sosnowski — COBR ELEKTROMONTAŻ, Warszawa.

5. Przykłady wzorów tabliczek znamionowych

a) Tabliczka znamionowa dla rozdzielnic wysokonapięciowych wg PN-72/E-05150 — wg rys. I-1.

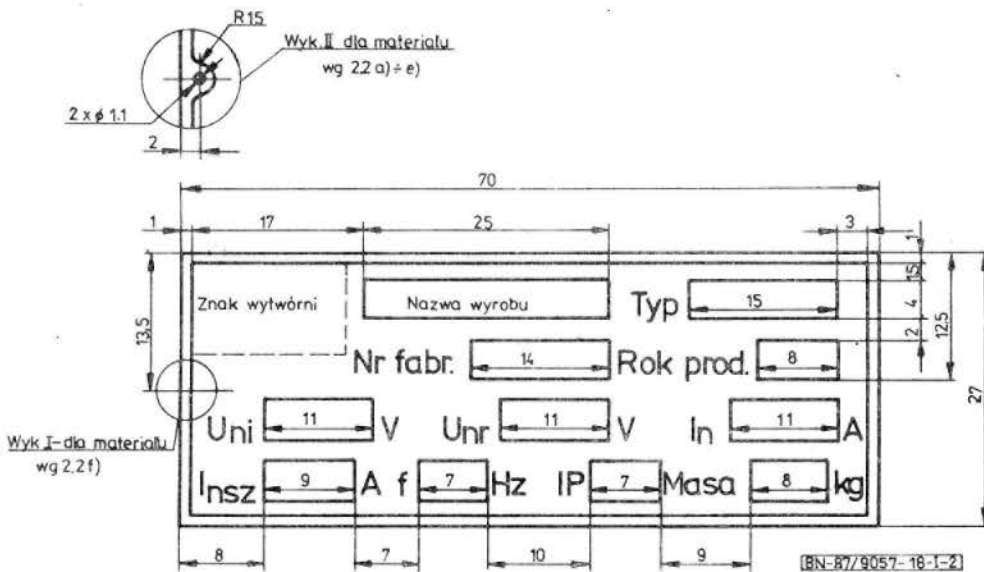
Znak firmowy

ROZDZIELNICA	
TYP	
NF	ROK
NAPIĘCIA ZNAM. IZOLACJI	KV ROBOCZE
CZĘSTOTLIWOŚĆ ZNAMIONOWA	Hz
PRĄDY ZNAM. SZYN ZBIORCZYCH	CIĄGŁY
SZCZYTOWY	s
SCHEMAT GŁÓWNY ROZDZIELNICY	
	kg
MADE IN POLAND	

[BN-87/9057-16-I-1]

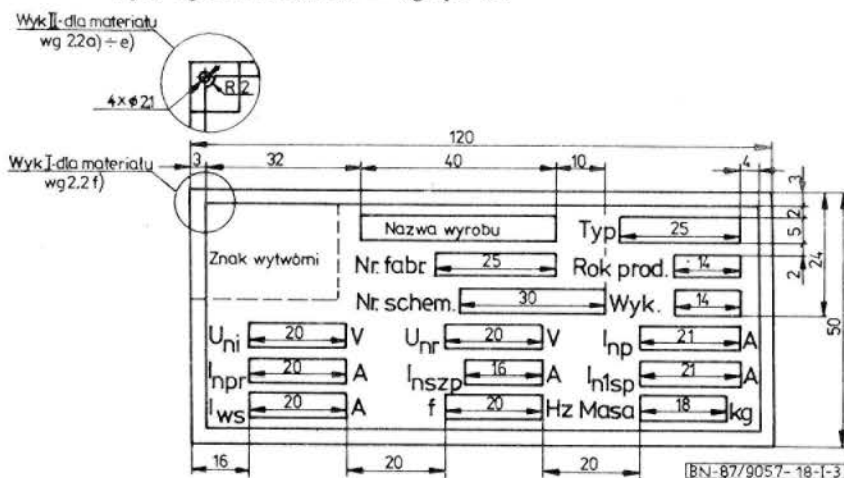
Rys. I-1

b) Tabliczka znamionowa dla przewodów szynowych obudowanych wg BN-84/9057-07 — wg rys. I-2.

Rys. I-2

c) Tabliczka znamionowa dla pól rozdzielnic jedno i dwuczłonowych wg PN-72/E-05150 — wg rys. I-3.

Rys. I-3